

Lectio Divina segédanyag

C év - Lk 17,11-19

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Radnai Kinga

Szerkesztő

Asztalos Livia

Tanítóhivatali nézőpont

Sárszegi Judit

Lektorálta: Nyúl Viktor

+ EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Mindenért adjunk hálát az Úrnak, és dicsőítsük őt!

Jézus egyszer útban Jeruzsálem felé áthaladt Szamaria és Galilea határvidékén. Amikor betért az egyik faluba, tíz leprás férfi jött vele szembe. Még messze voltak, amikor már megálltak, és hangosan így kiáltottak: Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!" Ő rájuk tekintett, és így szólt hozzájuk: „Menjetek és mutassátok meg magatokat a papoknak.” Útközben megtisztultak.

Az egyik, amikor észrevette, hogy meggyógyult, visszament, hangos szóval dicsőítette Istent, arcra borult Jézus lába előtt, és hálát adott neki. És ez az ember szamaritánus volt.

Jézus megkérdezte: „Nemde tízen tisztultak meg? Hol maradt a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálát adjon Istennek, csak ez az idegen?” Aztán hozzá fordult: „Kelj fel és menj! Hited meggyógyított téged.”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

És történt, miközben ment Jeruzsálembe, és ő áthaladt Szamaria és Galilea határán.

¹² Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην ἀπήντησαν [αὐτῷ] δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἕστησαν πόρρωθεν

És, amikor bement egy faluba, szembejött vele tíz leprás férfi, akik megálltak messziről.

¹³ καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, **ἐλέησον** ἡμᾶς.

És azok emelt hangon szóltak mondva: „Jézus, Mester, **irgalmazz** nekünk!”

¹⁴ καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν.

És látva mondta nekik: „Elmenve mutassátok meg magatokat a papoknak!” És történt, miközben elmentek, megtisztultak.

¹⁵ Ἐἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι **ἰάθη**, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν,

Egy pedig közülük, látva, hogy **meggyógyult**, visszatért nagy hanggal dicsőítve az Istent.

¹⁶ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ **εὐχαριστῶν** αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης.

És arcra borult a lábaihoz **hálát adva** neki: és ő egy szamaritánus volt.

¹⁷ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;

Felelve pedig Jézus mondta: „Vajon nem tízen tisztultak meg? Hol van pedig a kilenc?”

¹⁸ οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενῆς οὗτος;

Nem találtatott (nem akadt) más, hogy visszatérjen dicsőséget adni az Istennek, kivéve ez az idegen származású?”

¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.

És mondta neki: „Felkelve menj: a hited megszabadított téged.”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹¹Et factum est, dum iret in Ierusalem, et ipse transibat per mediam Samariam et Galilaeam.

¹¹Jeruzsálemben menet Szamária és Galilea határa mentén vitt az útja.

¹¹Történt pedig, hogy miközben Jeruzsálem felé tartott, átment Szamarián és Galileán.

¹¹Amint Jeruzsálem felé tartott, átment Szamaria és Galilea határvidékén.

¹¹És lőn, mikor útban vala Jeruzsálem felé, hogy ő Samariának és Galileának közepette méne által.

¹¹Útban Jeruzsálem felé Szamaria és Galilea határvidékén ment át.

¹²Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe

¹²Amikor az egyik faluba betért, tíz leprás férfi jött vele szembe. Még messze voltak, amikor már megálltak

¹²Amikor beért az egyik faluba, szembejött vele tíz leprás férfi. Megálltak a távolban,

¹²Mikor betért egy faluba, tíz leprás férfi jött feléje.

¹²És mikor egy faluba beméne, jöve elébe tíz bélpoklos férfi, kik távol megállának:

¹²Amikor beért egy faluba, tíz leprás férfi jött vele szembe. Megálltak távol,

¹³et levaverunt vocem dicentes: “ Iesu praeceptor, miserere nostri! ”.

¹³és jó hangosan kérték: „Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!”

¹³és hangosan kiáltoztak: »Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!«

¹³Megálltak és már messziről kiáltották: „Jézus, Mester, könyörülj rajtunk.”

¹³És felemelék szavokat, mondván: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!

¹³és kiáltozva kérték:

– Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!

¹⁴Quos ut vidit, dixit: “ Ite, ostendite vos sacerdotibus ”. Et factum est, dum irent, mundati sunt.

¹⁴Rájuk emelte tekintetét, és így szólt hozzájuk: „Menjetek és mutassátok meg magatokat a papoknak.” Útközben megtisztultak.

¹⁴Amikor meglátta őket, azt mondta: »Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak!« Történt pedig, hogy amíg mentek, megtisztultak. (Lev 13,49)

¹⁴Rájuk tekintett és így szólt: „Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak.”

¹⁴És mikor őket látta, monda nékik: Elmenvén mutassátok meg magatokat a papoknak. És lőn, hogy míg odamenének, megtisztulának.

¹⁴Amikor meglátta őket, így szólt hozzájuk:

– Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak! – Útközben megtisztultak.

¹⁵Unus autem ex illis, ut vidit quia sanatus est, regressus est cum magna voce magnificans Deum

¹⁵Az egyik, amikor észrevette, hogy meggyógyult, visszament, és emelt hangon dicsőítette az Istent,

¹⁵Az egyikük, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, hangosan magasztalta Istent,

¹⁵Amint odafelé mentek, megtisztultak, de csak egy tért vissza közülük, amikor látta, hogy meggyógyult.

¹⁵Egy pedig ő közülök, mikor látta, hogy meggyógyult, visszatére, dicsőítvén az Istent nagy szóval;

¹⁵Egyikük, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, és fennhangon dicsőítette Istent.

¹⁶et cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens ei; et hic erat Samaritanus.

¹⁶s arcra borulva hálát adott neki. Ez szamáriai volt.

¹⁶és Jézus lábai előtt arcra borulva hálát adott neki; s ez szamáriai volt.

¹⁶Hangos szóval áldotta Istent és lába elé borulva hálálkodott. Ez szamaritánus volt.

¹⁶És arczzal leborula az ő lábainál hálákat adván néki: és az Samariabeli vala.

¹⁶Arcra borult lába előtt, és hálát adott neki. Ez a férfi szamáriai volt.

¹⁷Respondens autem Iesus dixit: “ Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt?

¹⁷Jézus megkérdezte: „Nem tízen voltak, akik megtisztultak? Hát a kilenc hol maradt?

¹⁷Jézus pedig így szólt: »Nemde tízen tisztultak meg? A többi kilenc hol van?

¹⁷Jézus megkérdezte: „Nem tízen tisztultak meg? Hol a többi kilenc?

¹⁷Felelvén pedig Jézus, monda: Avagy nem tízen tisztulának-é meg? A kilencze pedig hol van?

¹⁷Jézus ekkor így szólt:

– Ugye mind a tíz megtisztult? Hol van a többi kilenc?

¹⁸Non sunt inventi qui redirent, ut darent gloriam Deo, nisi hic alienigena? ”.

¹⁸Nem akadt más, csak ez az idegen, aki visszajött volna, hogy dicsőítse az Istent?”

¹⁸Nem volt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen?«

¹⁸Nem akadt más, aki visszajött volna, hogy hálat adjon Istennek, csak ez az idegen?”

¹⁸Nem találtak a kik visszatértek volna dicsőséget adni az Istennek, csak ez az idegen?

¹⁸Senki más nem tért vissza, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen?

¹⁹Et ait illi: “ Surge, vade; fides tua te salvum fecit ”.

¹⁹Aztán hozzá fordult: „Állj fel és menj! A hited meggyógyított.”

¹⁹Aztán így szólt hozzá: »Kelj föl és menj; a hited meggyógyított téged.«

¹⁹Azzal hozzáfordult: „Kelj föl, menj! Hited meggyógyított téged.”

¹⁹És monda néki: Kelj föl, és menj el: a te hited téged megtartott.

És így szólt hozzá:

– ¹⁹Kelj fel – mondta neki –, menj, hited megmentett téged!

1.1.3. Behatárolás

Jézusnak a Jeruzsálemben vezető útja során a haszontalan szolgákról (Lk 17,7-10), és az Isten Országának, illetve az Emberfiának az eljövételéről mondott tanítása (Lk 17,20-37) között helyezi el az evangélista a tíz leprás meggyógyításának a történetét (Lk 17,11-19).

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Lukács hangsúlyozza, hogy

- Jézus tiszteletben tartja a mózesi előírásokat, hiszen a leprásokat a papokhoz küldi, akiknek a feladata volt a lepra kialakulásának, vagy elmúlásának a megállapítása (Lk 17,14; Lev 13-14).
- Jézust Mesterként tisztelik, hozzá fordulnak bizalommal és reménnyel ezek a férfiak (Lk 17,13).
- Az Úr beszédének hatalma van, aki messziről szavával is tud gyógyítani, ahogy a kafarnaumi százados szolgálja kapcsán is tette (Lk 17,14-15; Lk 7,7).
- A Mester a hálaadás fontos gesztusára buzdít, amivel az Isten iránti imádatra akarja tanítani a hallgatóit (Lk 17,17-18).
- Jézus az, akinek van hatalma meggyógyítani, de szükséges az ember részéről az őszinte nyitottság és bizalom, vagyis a hit is (Lk 17,19).
- Jézust bántja a többi kilenc meggyógyult beteg hálátlansága, s meri ezt kifejezni másokat tanító, építő módon (Lk 17,17-18).
- A Mester szolgálni jött: ingyenesen, nem érdekből gyógyít. Viszont ezek már jelei a köztünk lévő, és növekvő Isten Országának (Lk 17,10.21)
- Az Úr megrendül a szenvedő ember fájdalomát látva, együttérez vele, s nem megy el részvét nélkül mellette.
- A keresztény embernek is irgalommal és részvéttel kell fordulnia lehetősége szerint minden nehéz helyzetben lévő embertársa felé. Ugyanakkor Isten felé pedig mindig az imádat és a hálaadás gesztusaival és szavaival.
- Jézus Krisztus tanítványa ne legyen kirekesztő, mert egy idegen embertől is lehet tanulni!

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

ἐλέησον (*eleészon*): 'irgalmazni, megkönyörülni, részvétellel lenni' (Lk 17,13)

Lukácsnál mind a négy alkalommal ugyanabban a felszólító formában jelenik meg ez a szó, amelyet egyszer a mennyben lévő Ábrahámnak (Lk 16,24), a többi esetben pedig Jézusnak mondanak (Lk 17,13; Lk 18,38-39). Az irgalom, vagyis a másik szenvedésében való részvét, a másik fájdalma miatti megrendültség, együttérzés Isten egyik fő tulajdonsága. Ő az irgalom forrása. Mindegyik igehelyen az evangélista azt is elmondja, hogy az irgalmat kérők hangosan kiáltanak, ami az

ember bizalmát, őszinteségét is jelenti. Kifejezi annak a tudatát, hogy a teremtmény valójában mindig rászorul a Teremtő gyengédségére, együttérzésére.

ἰάθη (*iáthé*): 'meggyógyul' (Lk 17,15)

Az Újszövetségben legtöbbször Lukács alkalmazza ezt a kifejezést (a 26 alkalomból 15-ször). Elsősorban Jézus az alanya a gyógyításnak. Ő az, aki meggyógyítja a béna embert (Lk 5,17), a tömegben a betegeket (Lk 6,18-19, Lk 9,11), a százados szolgáját (Lk 7,7), a vérfolyásos asszonyt (Lk 8,47), az ördögtől megszállott fiút (Lk 9,42), a vízkórost (Lk 14,4), a leprásokat (Lk 17,15), s a főpap szolgáját (Lk 22,51). Továbbá Péter nyomatékosítja a béna meggyógyulása kapcsán, hogy Jézus Krisztus gyógyította meg őt (ApCsel 9,34), illetve Kornéliusznak elmondja, hogy az Úr Jézus gyógyította meg az ördögtől megszállottakat is (ApCsel 10,38). Pál pedig a rómaiaknak Izajást idézve kijelenti, hogy Isten az, aki gyógyít (ApCsel 28,27). Mindez mutatja az Úr hatalmát, illetve figyelmességét és gyengédségét az elesett, szenvedő emberek iránt. Tetteinek, szavainak ereje van, jelzik Isten Országának jelenlétét (Lk 9,11). Utolsó gyógyítását földi élete során a Mester az ellene fellépők egyike felé teszi meg a béke gesztusaként (Lk 22,51).

Ugyanakkor Lukács azt is bemutatja, hogy az Úr megbízásából az apostolok folytatják Jézus ilyen irányú küldetését az örömhír hirdetésének egyik jeleként (Lk 9,2; ApCsel 28,8). Tehát Jézus Krisztus gyógyít továbbra is az apostolain keresztül. Ugyanakkor a vérfolyásos asszony és a leprás szamaritánus esete kapcsán Jézus megjegyzi, hogy az ő hitük szabadította meg őket a betegségüktől (Lk 8,48; Lk 17,19). Vagyis az Úr gyógyít, nem az ember, de szükség van az embernek az Istenre való nyitottságára, a felé irányuló bizalmára, azaz a hitre.

εὐχαριστῶν (*eukhárisztón*): 'hálát adni, hálát mondani' (Lk 17,15)

Lukács a két művében hatszor használja ezt a szót. A hálaadás címzettje Jézus (Lk 17,16), illetve Isten (Lk 18,11; Lk 22,17.19; ApCsel 27,35; ApCsel 28,15). Ezzel a szerző egyfelől jelzi Jézus isteni mivoltát, másfelől pedig, hogy mindenki arra hivatott, hogy mondjon hálát Istennek. Az utolsó vacsorán Jézus kétszer is hálát ad: először a kehely fölött (Lk 22,17), másodszor pedig az Eucharisztia megalapítása során a kenyér fölött (Lk 22,19). Így Jézus maga ad példát az Istennek járó hálaadás fontosságáról. Továbbá ez a kifejezés kétszer jelenik meg az eucharisztikus ünneplés gesztusaként: először az utolsó vacsorán, amikor az Úr hálát mond a kenyérért, s azt saját testévé változtatja át (Lk 22,19). Másodszor pedig, amikor Pál apostol a hajón

hálát ad a kenyér fölött, s átváltoztatja azt Jézus Krisztus testévé (ApCsel 27,35). Érdekes megállapítani, hogy a lukácsi műben a hálaadóknak sorában az első egy szamaritánus, vagyis a zsidók számára egy idegen származású férfi (Lk 17,16), az utolsó pedig Pál apostol, aki idegen földön (a tengeren, illetve Róma közelében) mond hálát (ApCsel 27,35; ApCsel 28,15). Ezzel Lukács valószínűleg azt is akarja hangsúlyozni, hogy bárhol a világon, helyszíntől függetlenül, mindenkinek a feladata hálát adni Istennek.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Lukács evangéliumán belül

2,20 “A pásztorok hazatértek, dicsőítették és magasztalták az Istent mindenért, amit csak hallottak, és úgy láttak, ahogy tudtul adták nekik.”

5,5 “Mester, egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit, de a te szavadra, kivetem a hálót” – válaszolta Simon”

5,12 “Amikor Jézus az egyik városban tartózkodott, egy leprával borított férfi meglátta, elé borult és kérte: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz!”

5,14 “Mehagyta neki, hogy ne mondja el senkinek: „Hanem menj el, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel tisztulásodért a Mózes által előírt áldozatot bizonyosságul nekik.”

7,50 “De ő ismét az asszonyhoz fordult: „A hited megmentett. Menj békével!”

8,48 “Jézus ezt mondta neki: „Leányom, hited meggyógyított. Menj békével!”

9,51-53 “Amikor már közeledtek szenvedésének és megdicsőülésének napjai, szilárdan elhatározta, hogy Jeruzsálembe megy. Követeket küldött maga előtt. Ezek elindultak, s eljutottak a szamáriaiak egyik falujába, hogy szállást készítsenek neki. De nem fogadták be, mert meglátszott rajta, hogy Jeruzsálembe megy.”

10,33 “Végül egy szamariainak is arra vitt az útja. Amikor meglátta, megesett rajta a szíve.”

Szinoptikus párhuzamok

Mt 8,2-4 “Egyszer csak odament hozzá egy leprás, leborult előtte és kérte: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz!” Jézus kinyújtotta kezét, megérintette, s így szólt hozzá:

„Akarom, tisztulj meg!” Erre az nyomban megtisztult leprájától. Ekkor Jézus ezt mondta neki: „Vigyázz, ne mondd el senkinek, hanem menj, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel a Mózes rendelte áldozatot bizonyságul!”

Mt 8,10 “Ennek hallatára Jézus elcsodálkozott és kísérőihez fordult: „Bizony mondom nektek, Izraelben nem találtam ekkora hitet.”

Mt 9,22 “Jézus megfordult, ránézett és így szólt: „Bízzál leányom, a hited meggyógyított.” Attól az órától fogva egészséges lett az asszony.”

Mt 17,15 “Uram, könyörülj fiamon! Holdkóros szegény és sokat szenved. Hol tűzbe esik, hol meg vízbe.”

Mk 1,44 “Vigyázz, ne szólj róla egy szót sem senkinek, hanem menj, mutasd meg magadat a papnak, és ajánld fel tisztulásodért a Mózes rendelte áldozatot, bizonyságul nekik.”

Mk 9,30 “Útjukat folytatva átvándoroltak Galileán.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Lev 13,45-46 “A leprás, akit a betegség megtámadott, szaggassa meg ruháját, a haját hordja kibontva, a szakállát takarja be és kiabáljon: „Tisztátalan, tisztátalan!” Ameddig a betegsége tart, addig tisztátalan, s mivel tisztátalan, lakjék elkülönülve, tartózkodjék a táboron kívül.”

Lev 13,49 “csak akkor kell a papnak megmutatni mint leprás esetet, ha a ruhán, a bőrön, a szöveten, a takarón vagy a bőrből készült tárgyon zöldes vagy rózsaszínű folt jelenik meg.”

Lev 14,2-4 “A leprásra megtisztulása napján ezt a törvényt kell alkalmazni: Vezessék a paphoz, a pap pedig menjen ki a táboron kívülre. Ha a vizsgálat során kiderül, hogy a leprás megszabadult betegségétől, parancsolja meg, hogy hozzanak az illető megtisztulásáért két élő tiszta madarat, cédrusfát, bíborfestéket és izsópot.”

Lev 14,1-32 “Az Úr így szólt Mózeshez: „A leprásra megtisztulása napján ezt a törvényt kell alkalmazni: Vezessék a paphoz, a pap pedig menjen ki a táboron kívülre. Ha a vizsgálat során kiderül, hogy a leprás megszabadult betegségétől, parancsolja meg, hogy hozzanak az illető megtisztulásáért két élő tiszta madarat, cédrusfát, bíborfestéket és izsópot. Azután parancsolja meg, hogy áldozzák fel az egyik madarat, folyóvíz fölött egy cserépedényben. Fogja az élő madarat, a cédrusfát, a bíborfestéket és az izsóppal együtt mártsa bele az egészét (beleértve az élő madarat is) a folyóvíz fölött feláldozott madár vérébe. Hintse meg vele hétszer az embert, hogy megtisztuljon leprájától, s amikor már tisztának nyilvánította, az élő madarat

engedje el a mezőn. Most az, aki tisztulásra jött, mossa ki a ruháját, nyírja le a haját, fürödjön meg a vízben és tiszta lesz. Ekkor visszatérhet a táborba, de hét napig maradjon sátorán kívül. A hetedik napon nyírja le egész szőrzetét: haját, szakállát, szemöldökét. Minden szőrzetét le kell nyírnia. Mossa ki a ruháját, fürödjön meg, s akkor tiszta lesz. A nyolcadik napon vegyen két hibátlan bárányt és egy egyéves hibátlan jerkét, három tized olajjal kevert lisztlángot ételáldozatul és egy pint olajat. A tisztulást végző pap állítsa a tisztulásra váró embert és ajándékát a megnyilatkozás sátorának bejáratához, az Úr elé. Azután vegye az egyik bárányt, és áldozza fel jóvátételi áldozatul a pint olajjal együtt. Végezze el velük az Úrnak való bemutatás mozdulatát is. A bárányt szent helyen áldozza fel, ahol a bűnért való áldozatra és az égőáldozatra szánt állatot szokták feláldozni. Ezt a jóvátételi áldozatot a pap kapja éppúgy, mint a bűnért való áldozatot, mert nagyon szent dolog. A pap vegyen az áldozat véréből, és kenjen belőle a tisztulásra várónak a jobb fülére, jobb kezének hüvelykjére és jobb lábának nagyujjára. Fogja a pint olajat, öntsön belőle bal kezének tenyerébe, majd jobb kezének egyik ujját mártsa bele a bal tenyerében levő olajba, s ujjával hintse ezt az olajat hétszer az Úr elé. A bal keze tenyerében maradt olajból kenjen egy keveset a tisztulni akarónak a jobb fülére, jobb kezének hüvelykjére és jobb lábának nagyujjára, a jóvátételi áldozat véréhez. A tenyerében maradt olajat pedig kenje a megtisztulni akarónak a fejére. Így végzi el rajta az Úrral való kiengesztelődés szertartását. A pap mutassa be még a bűnért való áldozatot, s ezzel megszabadítja tisztátalanságától azt, aki meg akar tisztulni. Azután mutassa be az égőáldozatot: hozassa az oltárra az égőáldozatot és az ételáldozatot. Ha a pap így elvégezte az ember fölött az engesztelés szertartását, az tisztává lesz. De ha szegény, és hiányzanak az anyagi lehetőségei, akkor csak egy bárányt hozzon jóvátételi áldozatul, s azt mutassák be a felajánlás szertartása szerint, s úgy végezzék el az emberen az engesztelés szertartását. Csak egy tized olajjal kevert lisztlángot hozzon ételáldozatul, meg egy pint olajat, s végül két gerlét vagy két galambot, ahogy módjában áll megszerezni – az egyiket ajánlják fel bűnért való áldozatul, a másikat égőáldozatul. Megtisztulása után a nyolcadik napon ezt hozza el a papnak a megnyilatkozás sátorának bejáratához, az Úr elé. A pap vegye el a jóvátételi áldozatra szánt bárányt és a pint olajat, s végezze el vele az Úrnak való bemutatás szertartását. Miután pedig bemutatta a jóvátételi áldozatot, vegyen a véréből, és kenjen belőle a megtisztulni akarónak a jobb fülére, jobb kezének hüvelykjére és jobb lábának nagyujjára. Az olajat öntse a pap a bal tenyerébe, és a bal tenyerén levő olajból az ujjával hétszer hintsen az Úr elé. Azután kenjen belőle a megtisztulni akarónak a jobb fülére, jobb kezének hüvelykjére és jobb lábának nagyujjára, oda, ahová a jóvátételi áldozat véret kente. A tenyerében maradt olajat pedig öntse a

megtisztulni akarónak a fejére, s így végezze el rajta az Úrral való kiengesztelődés szertartását. A két galamb vagy a két gerle közül az egyiket – ahogy módjában volt megszerezni őket –, ajánlja fel bűnért való áldozatul, a másikat meg égőáldozatul, az ételáldozattal együtt, aszerint, ahogy módjában volt megszerezni. A pap így végezze el az Úr előtt való kiengesztelődés szertartását azon, aki meg akar tisztulni.” Ez az előírás az olyan leprás számára, aki a megtisztulás költségeit nem tudja viselni.”

2Kir 5,15 “Aztán visszatért Elizeushoz, egész kíséretével együtt. Amikor az kijött, odament, eléje állt és azt mondta: „Valóban, most már tudom, hogy nincs Isten az egész világon, csak Izraelben. Fogadj el ezért szolgálótól némi ajándékot!”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Tanítóhivatali vonal

2.1.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

Jézus, a gyógyító

1503 Krisztus együttérzése a betegekkel, valamint számos gyógyítása mindenféle betegségből nyilvánvaló jele annak, hogy Isten meglátogatta az Ő népét és Isten országa közel van. Jézusnak nemcsak a gyógyításhoz volt hatalma, hanem a bűnök megbocsátásához is: Azért jött, hogy az egész embert -- a lelket és testet -- meggyógyítsa. Ő az orvos, akire a betegeknek szükségük van. Az összes szenvedő iránti együttérzése olyan messzire megy, hogy azonosul velük: "Beteg voltam és meglátogattatok" (Mt 25,36). A betegek iránti különös szeretete a századok során arra indította a keresztényeket, hogy karolják föl a testben vagy lélekben szenvedőket; ez készítetett fáradhatatlan erőfeszítésekre a szenvedések enyhítése végett.

2616 A Jézushoz intézett imádságot Jézus már nyilvános működése idején meghallgatta olyan jelekkel, melyek halálának és föltámadásának hatékony erejét elővételezik: Jézus meghallgatja a hívő imádságot, akár szavakba foglalt (leprás, Jairus, kánaáni asszony, jobb lator), akár ki nem mondott (a béna hordozói, a ruháját megérintő vérfolyásos asszony, a bűnös nő könnyei és kenete). A vakok nyomatékos kérése -- "Könyörülj rajtunk, Dávid fia!" (Mt 9,27), "Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!" (Mk 10,48) -- fölelevenedik a Jézus-imádság hagyományában: "Úr Jézus

Krisztus, Isten Fia, könyörülj rajtam, bűnösön!" A betegségek meggyógyításával vagy a bűnök megbocsátásával Jézus mindig válaszol az imádságra, mely hittel fordul hozzá: "Menj békében, a hited meggyógyított téged!"

Szent Ágoston nagyszerűen foglalja össze Jézus imádságának három dimenzióját: "Imádkozik értünk mint Papunk; imádkozik bennünk mint a mi Főnk; mi imádkozunk Hozzá mint Istenünkhöz. Ismerjük föl tehát Benne a mi hangunkat, és az Ő hangját mibennünk."

Krisztus által az Egyház ma is gyógyít

1509 "Gyógyítsatok betegeket!" (Mt 10,8). E feladatot az Egyház az Úrtól kapta, és igyekszik megvalósítani, amikor ápolja a betegeket és közbenjáró imádságával kíséri őket. Az Egyház hisz Krisztusnak, a lélek és a test orvosának éltető jelenlétében. E jelenlét elsősorban a szentségeken keresztül hat, egészen sajátos módon az Eucharisztia által, a kenyér által, mely örök életet ad, s melynek a testi gyógyulással való kapcsolatát Szent Pál hangsúlyozza.

1510 Az apostoli Egyház ismer egy saját szertartást a betegek számára, melyről Szent Jakab tanúskodik: "Beteg valaki közületek? Hívassa el az Egyház papjait, és azok imádkozzanak fölötte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében. A hitből fakadó ima megszabadítja a beteget, és az Úr talpra állítja. Ha pedig bűnöket követett el, bocsánatot nyer." (Jak 5,14--15) A hagyomány e szertartásban az Egyház hét szentségének egyikét ismeri föl.

Hálát adni

2638 Mint a kérő imádságban, a hálaadó imádságban is bármilyen esemény és bármilyen szükséglet följánlható. Szent Pál levelei gyakran kezdődnek és fejeződnek be hálaadással, és az Úr Jézus mindig jelen van ebben. "Adjatok hálát mindenért, hiszen Isten ezt kívánja tőletek, akik az Ő Jézus Krisztusához tartoztok" (1Tesz 5,18). "Legyetek kitartók és éberek az imádságban és a hálaadásban" (Kol 4,2).

2648 Bármiféle öröm és fájdalom, bármely esemény és szükséglet tárgya lehet a hálaadásnak, mely részese Krisztus hálaadásának és be kell töltenie az egész életet: "Adjatok hálát mindenért" (1Tesz 5,18).

2.2. Pedagógiai vonal

2.2.1. Tantörténet

„Amikor beért az egyik faluba, szembejött vele tíz leprás férfi. Távolabb megálltak, és hangosan kiáltoztak: „Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!” Amikor meglátta őket, azt mondta: „Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak!”” (Lk 17,12-14)

Kérjétek és adatik nektek

Dr. Helen Roseveare orvost egy éjjel szüléshez hívták. Bár a nővérekkel együtt mindent megtett, amit csak tudott, az anya meghalt. Pici koraszülöttet és egy kétéves leánykát hagyott hátra. A kongói eldugott kis kórház missziójának orvosát a tehetetlenség keserű érzése szorongatta.

- Ha azt akarjuk, hogy a gyermek életben maradjon – fordult a szülésznőkhöz - , egyenletes hőmérsékletet kell biztosítanunk a számára.

De hát nem volt inkubátor, nem volt elektromosság! Az egyik nővér kerített valami dobozt, s a csecsemőt vattába bugyolálva beletette. A másik elsietett egy meleg vizes gumitömlőért. A harmadik pedig fűteni kezdett.

- Végtelenül sajnálom, doktor – jelentette a gyógyszerközökért felelős nővér -, megforrosítottam a vizet, s amikor beleöntöttem, a tömlő szétrepedt. Pedig ez volt az utolsó meleg vizes gumitömlőnk.

Gyógyszertár nem létezett, ahol másikat vehettek volna, így az orvos kiadta az utasítást: „Nincs más megoldás, helyezték el a csecsemőt a tűz közvetlen közelében, te pedig feküdj a baba meg az ajtó között, és ügyelj, hogy a kicsit huzat ne érje.”

Másnap délben Dr. Roseveare szokása szerint maga köré gyűjtötte az árva gyerekeket, hogy együtt imádkozzanak. Felsorolta a különböző imatémákat, és beszámolt a kis koraszülöttről is, hogy milyen erőfeszítésekre van szükség az életben tartásához. Megemlítette a szétrepedt meleg vizes tömlőt, és elmondta, mennyire sír a kétéves testvérke, hogy az édesanyja meghalt.

Imádkozás közben egy Nammy nevű tízéves kislány az Úr elé vitte a hallottakat azzal az egyszerű őszinteséggel, ahogy az afrikai gyerekek szokták: „Istenem, kérlek, küldj nekünk egy gumitömlőt – de holnap már nem jó, mert addigra a kisbaba meghal. Kérlek, küldd ma délután.” Majd hozzátette: „De Istenem, nem küldenél akkor már egy babát is annak a síró kislánynak? Úgy talán megérti, hogy még most is szereted őt!” Mondhatott ilyen imára őszintén áment a misszionáriusnő? Az igazat megvallva, nem nagyon hitte, hogy Isten ezt a kérést meghallgatja. Abban természetesen nem kételkedett, hogy az Úr mindent megtehet. Hiszen hányszor

énekelt erről, és mennyiszer hallotta a prédikációkban! Valóban lehetséges, hogy Isten ezzel az üggyel is foglalkozik?

A három év alatt, mióta itt él – töprengett Helen -, még egyszer sem kapott csomagot. Ilyesmi ide nem érkezik. Levél még csak jön hébe-hóba, ha akad olyan, aki egyenesen errefelé utazik és elhozza. No, de tegyük fel, hogy valaki otthonról, Nagy-Britanniából csomagot küldene – kinek jutna eszébe meleg vizes tömlőt tenni bele? Hiszen itt forró az éghajlat!

„Aztán körülbelül a délután közepén – mesélte a misszionáriusnő -, amikor éppen az ápolónők iskolájában tanítottam, valaki ezzel az értesítéssel állított be: „Doktornő, egy autó áll a háza előtt...”

Hazaszaladtam, de mire odaértem, az autó eltűnt. A verandán azonban egy dobozt találtam, amit Angliából küldtek. A könnyeimmel küszködtem. Úgy éreztem, egyedül képtelen vagyok felbontani. Hívtam tehát az árva gyerekeket, és együtt nyitottuk ki. Legfelül egy csomó ruha volt, élénk színűek, amit a gyermekek annyira kedvelnek. Tágra nyílt szemmel lesték, amint egyik darabot a másik után szedtem ki. Közben egyre imádkoztam: „Ó, Uram, csak jusson belőle mindegyiknek! Aztán néhány kötött fásli következett a leprások részére, ami a társaságot nem nagyon érdekelte. Majd egy nagydarab szappan került elő, de ez még kisebb lelkesedést aratott. A szemük azonban újra felcsillant, amikor gyümölcskeverékkel teli, csinos csomagra bukkantam. Lesz belőle egy rakás sütemény hétvégére! Utána pedig kiemeltem – egy teljesen új meleg vizes gumitömlőt! Elsírtam magam.”

Nammy egészen elől állt a gyerekek között. Odafurakodott a dobozhoz. „Ha Isten megküldte a palackot, el kellett küldenie a babát is! – mondta izgatottan. Mindkét kezével belekotort a csomagba, és előhúzta a babát. Felnézett Dr. Rosevearere és azt kérdezte: „Ugye, mami, elmehetek a kislányhoz, hogy megtudja: Jézus szereti őt?”

A csomag öt hónapig volt úton. Ez minden képzeletet felülmúl! Öt hónappal korábban Isten a szívére helyezte egy angliai vasárnapi iskolai csoportnak, hogy csomagot küldjön a missziós területre. Valamelyik tanítónak azt az ötletet adta, hogy tegyenek bele egy melegítő tömlőt is, noha a csomag rendeltetési helye az Egyenlítő környéke volt. Az Úr szólított meg egy gyermeket a messzi Angliában, hogy adja oda a babáját egy anyátlan afrikai kislánynak.

Igen – Isten elindította válaszát egy imára, mielőtt azt egy gyermek elmondta volna.

“És mielőtt kiáltanának, én felelek, ők még beszélnek, és én már meghallgattam.” (Iz. 65:24)”

Forrás: <http://havannacsoport.hu/index.php/tanulsagok-tortenetek/kerjetek-es-adatik-nektek?fbclid=IwAR2JUMkKR051LAszYGB-wsZah7yZL1TgxI2IZxmcsowFMr1mvESpDZnhJu8>

2.2.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Gerei Virág - Megtisztulás

Hitetlen ajkamra te csókolsz hitet,
Szomjazó torkomba te csorgatsz vizet,
Éltetsz, mint imát a lüktető zsoltár,
Minden porcikám reszkető oltár.
Hittel telt igéid énbennem zengnek,
Mint hatalmas rézharang, kongatva rengnek.
Áldozatkészen én vállalom tanaid,
Nektárként elnyelem isteni szavaid.
Színültig töltesz, mint kelyhet a bor,
Betűid tengere laktató tor.
Mámoros szavaid részeggé tesznek,
Bűneim, mind, erénnyé lesznek.
Tisztulva lebegek oltárod felett,
Nemessé vált lelkem a múltamon nevet,
S boldogan, aléltan suttogja bőröm:
Isteni hited én örökkön őrzöm.

Forrás: <https://dokk.hu/versek/olvas.php?id=8138>

Adj hálát a rosszért! Balogh Debóra füzetéből, Kolozsvár

Testvér! hidd, sokszor kell a nyomorúság,
Csontjaidat tépő kínzó fájdalom.
Kell a kenyérgond, kell a csalódás.

Kellenek a tövisek az utadon.

Kellenek az eltemetett álmok.

Kell a meg nem értés; kell a ravatal,
Kell a halál árnyékának völgye,
Hol csak a jó Pásztor vesszeje vigasztal.

- Óh áldott fény, amelynél felismered.
Hogy utaidon a tövisek kellenek.
- Óh áldott perc, amelyben megfogod a kezét,
Amely be is kötöz, ha megsebez.

Áldott viharok, zúgó vad szelek
Melyek közelébe kényszerítenek.
Csontjaidat tépő kínzó fájdalom.
Melyre csak Nála van gyógyír, nyugalom,

Adj hálát testvér a meghalt álmokért,
A kenyérgondért, a ravatalért,
Minden rosszért, mely Hozzá kergetett,
A keresztért, mely élted üdve lett.

Forrás: <https://manokakeresztény.blogspot.com/2018/10/keresztény-vers-adj-halat-rosszert.html>

Aranyosi Ervin: Lélekgyógyítás

Magányod végleg úrrá lett feletted.
Úgy érzed, rajtad senki nem segít.
Elfordult tőled barátod, szeretted.
Jó kedvre többé semmi sem derít.
Tárd ki a szíved, változtass a dolgon,
ködbe bújva, nem láthat senki meg!
Hidd el, tudom, és nem hiába mondom:
– Nem látja senki az eltitkolt szívet.
Nem szeretsz élni? Hisz tán nem is éltél.
Börtönbe zárva élted életed.

Múltadon sírtál, a jövődtől féltél,
rácsok közt tartott, a kínzó képzelet.
Ám van kiút, az önkéntes magányból,
hidd el, hogy vár még sok, kedves barát!
Köd-falad az, mely körül vesz és gátol.
– Bontsd le a lelked felépített falát!
Ölts hát mosolyt, a vihar verte arcra,
engedd, hogy fénye lámpásod legyen!
ne gondolj többé a régi, sok kudarcra.
Engedd, hogy lelked boldoggá tegyen!
Tárd ki a szíved, hogy újólag dobogjon,
engedd be azt, ki hozzád bekopog.
Szeretet lángja "kályhádban" lobogjon,
s lásd meg a tüzet, mely másban ott lobog.
Ne akarj senkit, saját raboddá tenni,
a szabad lélek, boldogabban ad!
Érezd, milyen jó, őszintén szeretni,
s milyen az érzés, mit lelked befogad.

Forrás: <https://versek.aranyosiervin.com/erzelmek-szeretet-magany-boldogsag-vagyakozas/aranyosi-ervin-lelekgyogyitas/>

Aranyosi Ervin: Küldj egy kis szeretetet

Küldj ki a világba egy kis szeretetet,
ami más szíveket jósággal megetet.
Adj, amikor adhatsz, nem is várva hálát,
így tedd picit szebbé, mások torz világát.
Hisz akinek nem jut, tán nem tehet róla,
csupán a szőnyeget húzták ki alóla...
Talán, ha segítesz, jó példát mutatva,
mikor egy elesett kerül az utadba,
akkor a világ is cseppnyit szebbé válik,
hisz a jóság mindig szívünkben tanyázik.

S talán, kin segítesz, az majd segít másnak,
nagyon kell a jóság a meggyötört világnak.

Forrás: <http://versek.aranyosiervin.com/tag/hala/>

Szabó Judit Gyöngy: Adj hálát az Úrnak!

Adj hálát, mert Isten fia megváltást adott életedre!
Akkor is, mikor szemedet kinyitod fény árad le Tőle.
Adj hálát az Úrnak, ha sötétség van, és álmodás jönne!
Ne feledd, nem te kérted Tőle, ő akarta, hogy élj vele.

Adj hálát az állatokért, a növényekért, természetért,
Sok emberért, a vízért, levegőért, rengeteg mindenért!
Adj hálát azért is, hogy van kegyelem, hited és Megváltód!
Köszönd meg azt is, hogy megteremtett, hogy élsz, és van családod!

Adj hálát neki akkor is, hogyha rosszul megy az életed,
Jobbra fordul a sorsod, imádkozz érte, s megteszi érted!
Adjál hálát akkor is, hogy a sok áldást az Atyától kaptál!
A földi boldogság elszáll, a mennybe örök élet rád vár!

Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=zH33Lgm7Ojg>

Aranyosi Ervin – Megtisztulás

A víz lemosa rólam,
amit az élet rám rakott.
Öröm számomra a fürdés,
– ha rám nézel, – ezt láthatod.
Bocsáss meg a nagyvilágnak,
– tudod – így tisztul a lélek.
Lemosom a dühöt, vádat,
s szabadabban élek!

Forrás: <https://versek.aranyosiervin.com/tag/megtisztulas/>

2.3. Kérdések az evangéliumhoz

- Tudok-e együtt érezni a másik emberrel?
- Merek-e Jézushoz kiáltani, mikor segítségre van szükségem?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk, kegyelmed mindenkor indítson és kísérjen minket, hogy figyelmünk szüntelenül a jótettekre irányuljon. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

Evangéliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy az együttérzés bátor, testvéri, konkrét gesztusaival nemet tudjak mondani a kirekesztés, a kiselejtezés és a közöny mentalitására! Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Sokszor annyira a saját nehézségeim és nyomorom körül forgok, hogy bár imádkozom és kérem Istent jobb sorsért, mégsem hagyatkozom rá és bízom benne teljesen. Így Ő az életemben egyre inkább csak egy természetfeletti eszközzé válik (*kabalává*, a millió emberi megoldási lehetőség mellé), akinek az a *funkciója*, hogy *rásegítsen* ezekre, és ha ez „*beválik*”, az a világ legtermészetesebb dolga, hiszen Ő *ezért van*. Egyre kevésbé tulajdonítok Neki hatalmat, vagy cselekvőképességet, inkább betudom az időnek, a véletlennek, a tudomány jelen állásának... Mindennek, csak nem Isten gondviselő jóságának. Ezért egyre kevesebbszer veszem észre a Mennyei Atya szerető jóságát, hatalmas tetteit és csodáit, melyeket nap mint nap véghezvisz az én életemben is.

Jézus él, és most is cselekszik. Hiszem ezt? Észreveszem egyáltalán? Merem Őt hittel kérni és valóban elhinni, hogy az utolsó hajszálamig számon tart engem és ismeri szenvedéseimet? És ha észre is veszem, hogy a kérésem meghallgatásra talált, kifejezem Felé méltón a hálámat?

Melyik leprás vagyok én?

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Az Úr az irgalmával meg tud gyógyítani a bűn és a megkötözöttségek leprájából!
- Jézus meghallja, mikor szólok hozzá.

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Mondjak nemet a közöny, a kiselejtezés, és a kirekesztés mentalitására az együttérzés konkrét gesztusai által!
- Merjek a hitem mellett tanúságot tenni, s hinni abban, hogy Jézus számon tart engem.